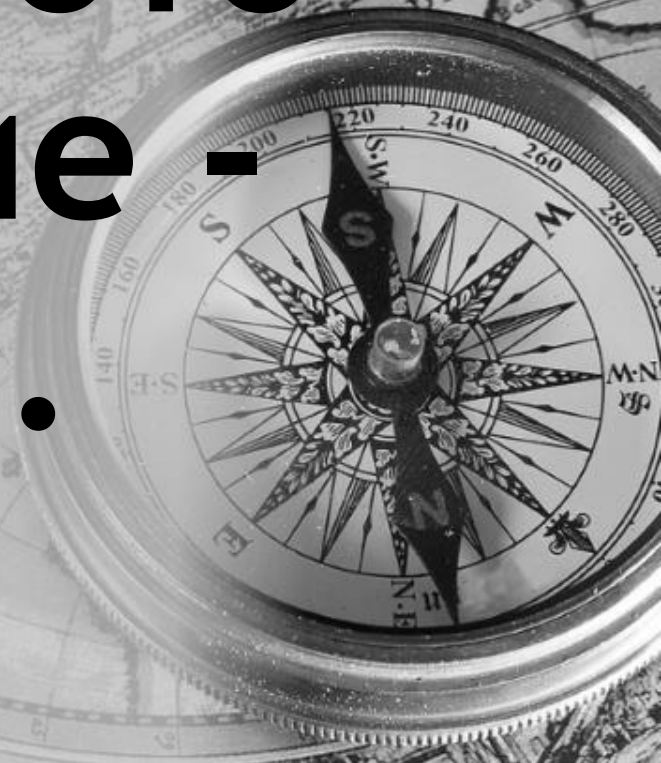
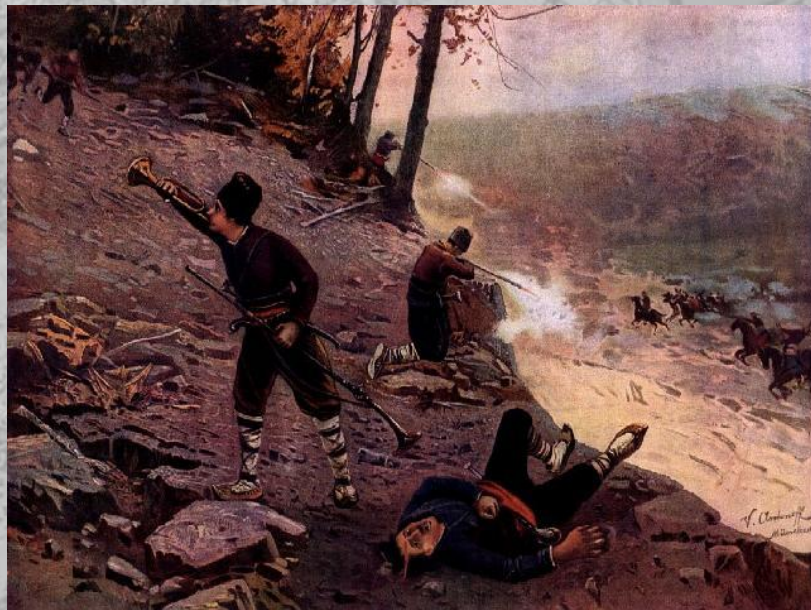

Априлското въстание - 1876г.

След неуспеха на Старозагорското въстание от 17.09.1875 г., апостолите под председателството на Стефан Стамболов се събират в Гюргево на 11.11.1875 г. и до 25.12.1875 г. съставят план за ново въстание, което трябва да избухне през май 1876 г.

Страната е разделена на 4 революционни окръга: Първи - Търновски, Втори - Сливенски, Трети - Врачански и Четвърти - Пловдивски (Панагюрски). Още през януари 1876 г. апостолите идват в страната и започват усилено подготовка на въстанието.

Най-широка и активна е подготовката в IV революционен окръг с главен апостол Панайот Волов, заменен по-късно от Георги Бенковски. За център е избрано Панагюрище.

На 14.04.1876 г. в местността Оборище се свиква Общо събрание, което гласува специални пълномощия на главния апостол Георги Бенковски. Определена е и датата на въстанието (01.05.1876 г.), но се намира предател (Ненко Терзийски).

На 19 април от Пловдив в
Копревщица пристигат заптиета,
за да арестуват водачите и Тодор
Каблешков вдига въстанието на
20.04.1876 г. Конакът е превзет.
До Панагюрище е изпратено
„Кървавото писмо”. Бенковски и
Волов незабавно обявяват
въстанието.

Населението се събира на
площада, където се освещава
знамето, ушито от Райна
Попгеоргиева. Бенковски
сформира известната „Хвърковата
чета”. Въстават селата в
Средногорието и Родопите:
Перушица, Батак, Брацигово и др.

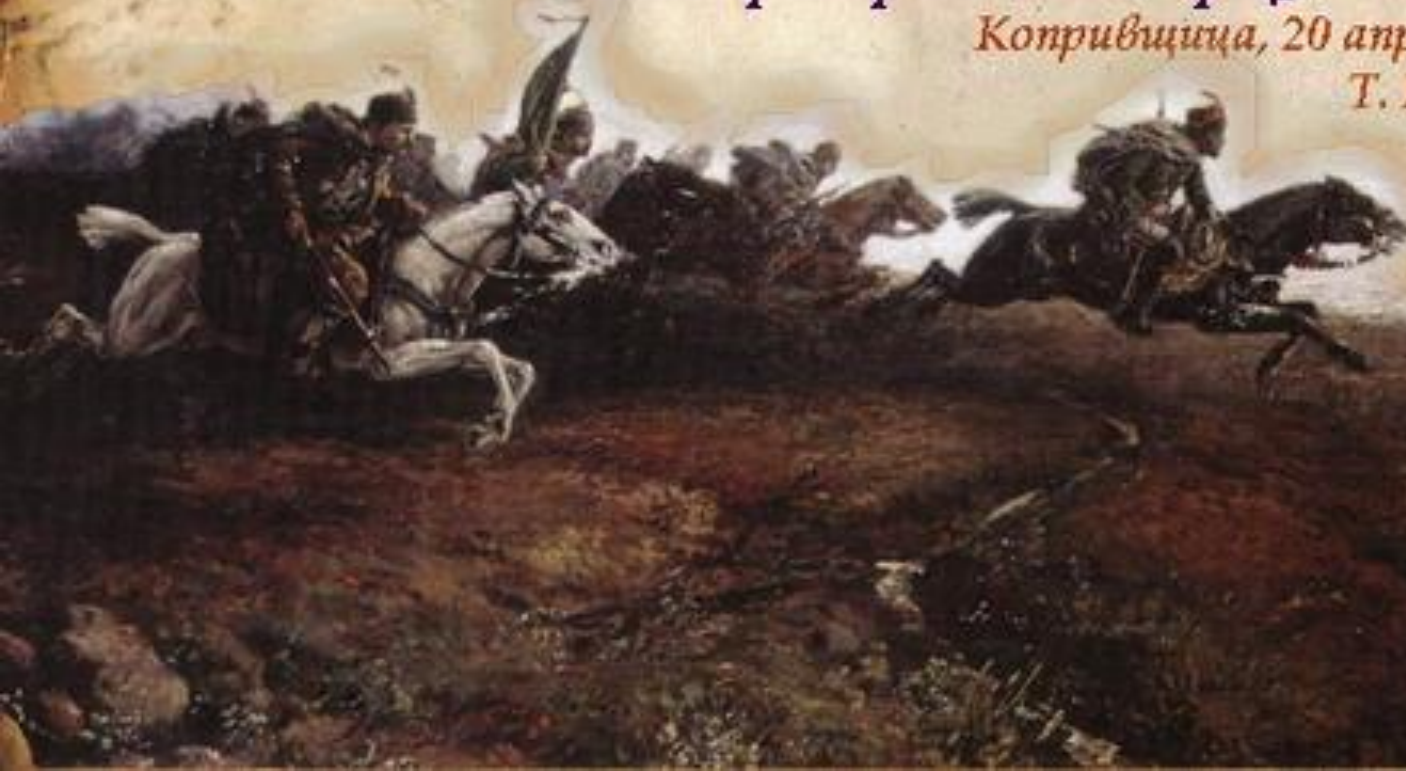

Братия!

Вчера пристигна в село Яджеб ага, из Пловдив, който поиска да затвори
няколко души заедно с мене. Като бях известен за вашето решение,
станамо в Оборищкото събрание, повиках няколко души юнаци и след като
се въоръжихме, отправихме се към конака, който нападнахме и убихме
мюрдюра с няколко заптии... Сега, когато ви пиша това писмо, знамето се
развява пред конака, пушките гърмят, придружени от ека на черковните
камбани, и юнаците се целуват един други по улиците!... Ако вие, братия,
сте били истински патриоти и апостоли на свободата, то последвайте
нашия пример и в Панагюрище!

Копривищица, 20 априлий 1876 г.

Т. Каблешков

СВОБОДА ИЛИ СМЪРТЪ

Турците най-напред
нападат Стрелча, след
това Клисуре, която се
брани героично, но е
опожарена на 26
април. Следващите
дни боеве се водят за
Панагюрище, което е
превзето и опожарено
на 30 април. Разорени
и запалени са
повечето от
въстаналите селища в
района.

Георги Бенковски пада
убит от засада до р.
Костина, Тетевенско.

Той остава като
идеалистичният образ
на свободата, за която е
копнял, на свободата, за
която е умрял...

Въстанието в Родопската област избухва на 21 април и продължава повече от седмица. На 5 май Батак е разсипан, жестоко са избити жените и децата в църквата. На 7 май пада Брацигово. Героична и трагична е защитата на Перушица чрез саможертвата на Кочо Честименски, Спас Гинев и други мъже и техните семейства.

Баташкото клане...

В Търновско въстанието е обявено на 28 април. В селата Бяла Черква, Михалци, Мусина и др. поп Харитон и Бачо Киро Петров сформират чета от около 200 души, която стига в Дряновския манастир. Башибозук и редовна турска армия с над 10 хиляди души и две оръдия обгражда манастира и започва 9-дневната Дряновска епопея. На деветата нощ въстаниците щурмуват обсадата и около 40 души се спасяват, сред тях е и Бачо Киро, но по-късно заловен и обесен в Търново. Разбити са и другите две чети - Габровската на Цанко Дюстабанов и Тревненската начело с Христо Патрев. Потушено е въстанието и в Батошево, Кръвеник и Ново село.

В Сливенски окръг няколко дни в Балкана действа четата на Стоил войвода, към която се присъединява и Иларион Драгостинов.

Във Враца на 18 май е даден сигнал за въстание, но съзаклятниците скоро се разпръскват поради своята малобройност.

Грандиозен по своя международен отзвук е походът на Ботевата чета от кораба „Радецки“ и Козлодуй до Врачанския балкан, където на 20 май (1 юни) 1876 г. намира смъртта си гениалният поет - воеводата Христо Ботев.

БОТЕВ

“Само поетът и лудия
могат само със двеста
другари голи да влязат
във живия огън и крепост
с глава да събарят. Само
поетът и лудият дръзват
С юмрук да трошат
вековете! Българио,
майко, горд съм до
сълзи, Че раждаш и
„луди“ поети!”

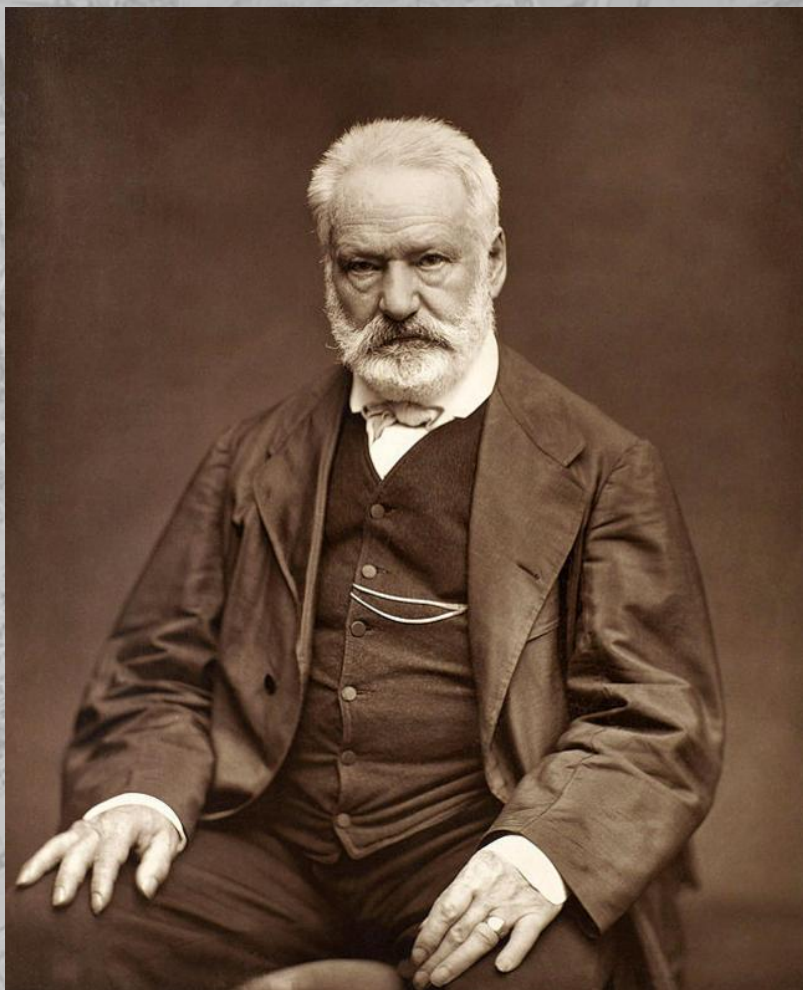
Дамян Дамянов

На 16 май при Тутракан преминава четата на Таньо Стоянов от 20 души, която е разбита в района на Попово. Въстанието е потушено с жестоки кланета, издевателства и грабежи. Това предизвиква справедливо възмущение в Европа и Америка. В Цариград е свикана международна анкетна комисия.

Велики личности като Виктор Юго и Достоевски издигат глас в защита на българите.

Въстанието на българския народ от април 1876г. е най-значимата въоръжена изява на национално-освободителното движение. Макар и смазано, героизмът на българския народ е възнаграден! „В сърцето на тирана, аз отворих такава люта рана, която няма никога да заздравее“!

Г. Бенковски

СВОБОДА или СМЪРТЬ

1876